

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 20 Aralık 2021
Sayı : 9889

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

4857 sayılı İş Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 17.12.2021

Av. Mahmut TANAL

İstanbul Milletvekili

4857 sayılı İş Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 17.12.2021

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 24 Aralık 2021	
Esas No: 2/4036	

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
2-0 Aralık 2021
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
2-0 Aralık 2021
No: 931140
EEYS ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Ücret, işçinin emeği karşılığında elde edebileceği mal ve hizmetlerin toplamıdır. T.C. Anayasası'nın 17. maddesi: "*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.(...)*" şeklinde düzenlenerek kişilerin maddi varlığını koruma hakkı güvence altına alınmıştır. Kişilerin emeği karşılığı elde edeceği ücret, en az temel ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde olmalıdır. Birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de sosyal devlet ilkesinin de bir gereği olarak işçinin emeği karşılığında verilebilecek en düşük ücret olarak "asgari ücret" belirlenmektedir.

Ülkemizde iş sözleşmesi kapsamında çalışan işçi vatandaşlarımızın yarısından fazlası asgari ücretle çalışmaktadır. Son dönemlerde ise ülkemizde ve dünyada yaşanan Covid-19 virüsü salgını ve ülke ekonomisinin neden olduğu pahalılık ile vatandaşlarımız ağır bir ekonomik sıkıntı ile karşı karşıya kalmıştır. 2021 yılı itibarıyla asgari ücret 2.825,00-TL olup belirlendiği günden beri sürekli değer kaybetmiştir. Yıl ortasında yılın ilk altı aylık enflasyon oranına göre memur ve emeklilere zam yapılmasına rağmen asgari ücretle çalışan işçilerin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesine ilişkin bir çalışma yapılmamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir ve devletimiz, toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlüdür. Sosyal devlet anlayışına göre devlet, ekonomik ve sosyal yaşama müdahale etmesi yoluyla, toplumdaki sınıf çatışmalarını yumuşatarak, ulusal bütünleşmeyi sağlamayı hedeflemelidir. Dolayısıyla sosyal devlet anlayışı çerçevesinde öncelikli olarak toplumun güçsüz kesimlerine ve elbette herkese insan onuruna yaraşır bir şekilde yaşam seviyesinin sağlanması gerekmektedir. Anayasamızın "*Ücrette Adalet Sağlanması*" başlıklı 55. maddesi: "*Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.*" hükmüne havidir. Yine Anayasamızın başlangıç maddesinin altıncı bendi ile devlete vatandaşlara onurlu bir yaşam yaşatma sorumluluğu yüklenmektedir. Ancak ne yazık ki işçilerin emekleri karşılığında verilen ücretin değeri fahiş bir şekilde düşmüş, işçilerin alım gücü önemli ölçüde azalmıştır. İşbu durum ise işçileri sosyal bir facianın eşiğine getirmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "*Asgari Ücret*" başlıklı 39. maddesinde işçinin ekonomik ve sosyal durumunun düzenlenmesi için en geç iki yılda bir belirlenen ücretten bahsedilmektedir. Ancak ilgili madde gerçek hayata uyarlandığında oldukça soyut kalmaktadır. Zira her ne kadar kişilerin ekonomik ve sosyal durumunun düzenlenmesinden bahsediliyor olsa da en başta vatandaşlarımızın medeni halleri dahi göz ardı edilmiş; evli ve bekar vatandaşlarımız aynı kefedede değerlendirilmiştir. Halbuki bekar vatandaşlarımız genelde yalnız kendi geçiminden sorumlu iken evli vatandaşlarımızın kendi ve eşinin yaşam hakkı, konut kirası, çocuklarının yaşam hakkı ve eğitim hakkı ne yazık ki aylık asgari ücretle karşılanmayacak boyuttadır.

Yukarıda da detaylıca bahsedildiği üzere sosyal devlet ilkesinin bir gereği olarak güçsüzü güçlüler karşısında korumak ve işçilere insan onuruna yakışır bir şekilde yaşam yaşatmak devletimizin Anayasadan kaynaklı bir görevidir. İşbu kanun teklifimiz ile de asgari ücretin belirlenmesinde vatandaşlarımızın medeni halleri dikkate alınarak pozitif bir ayrımcılık ile evli vatandaşlarımız için belirlenecek olan asgari ücretin bekar vatandaşlarımızın kendi için belirlenen asgari ücretten %25 daha fazla olması sağlanarak; evli vatandaşlarımızın kendi ve aile bireylerinin Anayasadan doğan haklarının ihlalinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Madde ile işçinin ekonomik ve sosyal durumunun belirlenmesinde kişinin medeni hali göz önüne alınarak insan onuruna yakışır bir şekilde yaşaması sağlanması, kişinin ve aile bireylerinin Anayasal haklarının ihlalinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

**4857 SAYILI İŞ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39'uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu madde hükmüne göre düzenlenen asgari ücret, işçinin medeni halinin evli olması durumunda kararlaştırılan ücretin %25 fazlası olarak kabul edilir."

MADDE 2 - Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

